

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.06.1966, sp. zn. 5 Cz 67/66, ECLI:CZ:NS:1966:5.CZ.67.1966.1

Číslo: 3/1967

Právní věta: Při posuzování změněných poměrů je nutno přihlížet ke všem okolnostem, které by mohly odůvodnit změnu výživného. Důvodem ke změně vyživovací povinnosti rodičů je jen taková změna okolností, za nichž bylo dosud výživné určeno, jež se výraznějším způsobem projeví v poměrech účastníků.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.06.1966

Spisová značka: 5 Cz 67/66

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Výchova dítěte

Předpisy: 265/1949 Sb. § 41
§ 73 94/1963 Sb. § 85

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 1963 bylo otci uloženo, aby od 1. 1. 1963 přispíval na výživu nezletilce částkou 400,- Kčs měsíčně. Krajský soud vycházel ze zjištění, že od poslední úpravy v roce 1954 se otcův čistý příjem zvýšil na 1978,- Kčs, že potřeby nezletilce se podstatně zvýšily, že otec nemá jiné vyživovací povinnosti, že jeho manželka je zaměstnána, zatím co matka nezletilce je v domácnosti, neboť pečuje o 4 nezletilé děti.

Okresní soud v Jihlavě k návrhu otce rozhodoval znovu usnesením ze dne 23. 7. 1963, jímž výživné snížil od 1. 4. 1963 na částku 370,- Kčs měsíčně s odůvodněním, že otcův čistý měsíční výdělek poklesl na částku 1707,- Kčs. Úvaha soudu o změně ve výdělkových poměrech otce neodpovídala obsahu spisu, neboť jeho průměrný čistý měsíční výdělek za měsíce leden až květen 1963 byl 1867,- Kčs, takže k výraznějšímu snížení výdělku otce nedošlo.

Rozsudkem ze dne 26. 11. 1964 snížil opět okresní soud v Jihlavě k návrhu otce výživné na částku 320,- Kčs měsíčně s účinností od 21. 8. 1964 s odůvodněním, že otci přibyla další vyživovací povinnost k dítěti narozenému z jeho nynějšího manželství; přitom soud neuvedl, z jakého průměrného měsíčního výdělku otce vycházel.

Okresní soud v Jihlavě konečně vydal k návrhu otce rozsudek ze dne 6. 4. 1965, jímž dále snížil

výživné otce od 1. 4. 1965 na částku 280,- Kčs, přitom konstatoval, že manželka otce zůstala na bezplatné mateřské dovolené a že výdělek otce se od doby předchozí úpravy výživného podstatně nezměnil. O skutečnosti, že manželka otce zůstala v domácnosti, soud neprovedl žádný důkaz. Pokud jde o výdělkové poměry otce, vůbec se soud nezabýval zprávami organizace, u níž pracuje otec, z nichž vyplývalo, že výdělky otce se zvýšily. Za měsíc srpen až prosinec 1964 činil otcův průměrný čistý výdělek 2081,- Kčs měsíčně, přičemž bylo nutno přihlídnout k tomu, že od srpna 1964, kdy otcovi přibyla další vyživovací povinnost, měl menší daňové srážky. Podle další zprávy činil otcův příjem za celý rok 1964 v průměru 2030,- Kčs bez prémie ve výši 2255,- Kčs, jež mu byly v tomto roce přiznány. Z uvedené zprávy též plyne, že čistý výdělek otcův za prvé dva měsíce roku 1965 činil měsíčně 2605,- Kčs.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozhodnutími okresního soudu v Jihlavě ze dne 23. 7. 1963, ze dne 26. 11. 1964 a ze dne 6. 4. 1965 byl porušen zákon a tato rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 99 odst. 1 zák. o rod. může soud změnit soudní rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě, změní-li se poměry. Vždy je nutno při posuzování změněných poměrů přihlížet ke všem okolnostem, které by mohly odůvodnit změnu výše výživného. Nejen tedy - jak učinil okresní soud - k té změně, že snad manželka otce zůstala v domácnosti, ale i k tomu, jaké jsou schopnosti a možnosti otce, jež budou zpravidla posuzovány podle výdělkových a majetkových poměrů a jaké jsou odůvodněné potřeby nezletilého dítěte. Stranou nesmí zůstat ani zjišťování poměrů matky, zejména pak, zda by snad mohla nést zvýšené náklady spojené s výživou nezletilce, jak naznačoval otec.

Pokud otec poukazoval v řízení na dluhy, které mu vznikly výstavbou družstevního bytu, správně soud ve svých rozhodnutích konstatoval, že uvedené závazky přinesly nebo přinášejí otcovi na druhé straně protihodnoty, takže k nim nelze při určování výživného přihlížet.

Soud bude též muset uvážit, že důvodem ke změně vyživovací povinnosti rodičů je jen taková změna okolností, za nichž bylo dosud výživné určeno, jež se výraznějším způsobem projeví v poměrech účastníků. V té souvislosti je třeba i na adresu otce uvést, že důvodem nové úpravy výživného není jakékoliv snížení výdělků, nýbrž pouze takové, jež ovlivní celkovou majetkovou situaci povinného, a to ještě nikoli krátkodobě.

Z výše uvedeného vyplývá, že okresní soud v Jihlavě rozhodl na základě neúplně zjištěných podkladů, čímž napadenými rozhodnutími porušil zákon v ustanoveních § 1 odst. 2, § 59, § 88 odst. 2 o. s. ř. z roku 1950, § 6, § 120 odst. 1, § 132 o. s. ř. ve spojení s ustanoveními § 41 a § 73 zák. č. 265/1949 Sb. a § 85, § 96 odst. 1 a § 99 odst. 1 zák. o rod.